

โคลงเรือลอยพระประทีป

แรกในการกฐินพระราชทาน

มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาวงศาอนุประพัทธ์

เสนาบดีกระทรวงคมนาคม

ณ วัดเทพราชกุญชร

พระพุทธศักราช ๒๔๖๖

โรงพิมพ์โสภณพิทยพิมพ์มณฑล

၇၆. ၁၆၈

၁၀၆ ၁

၁၀၆၈၈
၁၀၆၈၈

143

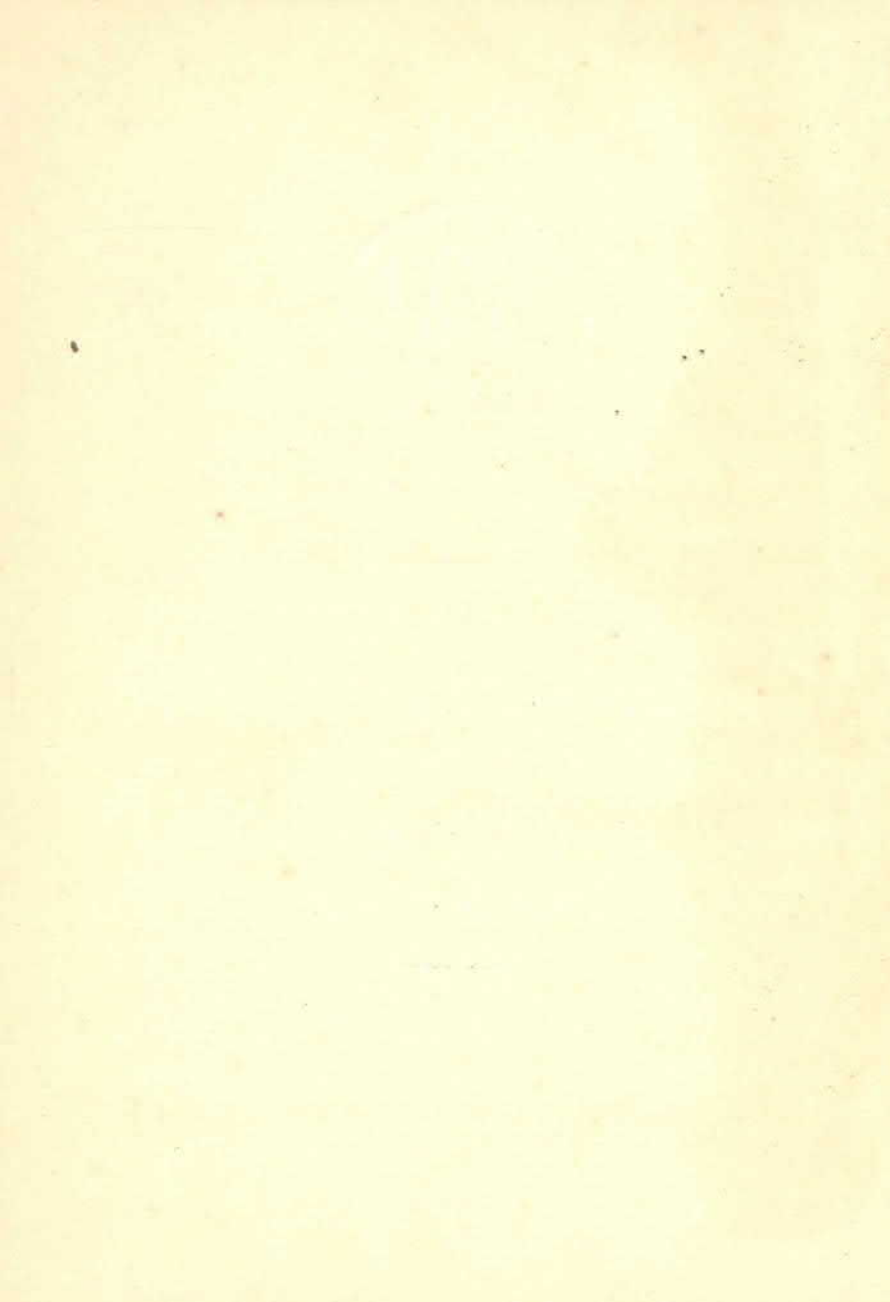
โคลงเรือลอยพระประทีป ✓

แจกในการกฐินพระราชทาน
มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาวงศาอนุประพัทธ์
เสนาบดีกระทรวงคมนาคม

ณ วัดเทวราชกุญชร

พระพุทธศักราช ๒๔๖๒

โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

คำนำ

เรือลอบพระประทีป คือเรือที่ถ่ายแบบเรือพระที่นั่ง
แลเรือกระบวนเสด็จมาทำขนาดย่อม ๆ ให้เหมือน
กับเรือเดิม ขึ้นทุกกระทงตั้งรายลำเป็นนักษัตรแล
ฉพาย แล้วยกเทียบรายที่กลางกระถงเรือตลอดลำ
ถวายทรงชุกเทียบลอบเรื่อนั้นในการพิธีลอบพระประทีป
ทั้งกลางเดือน ๑๑ แลกลางเดือน ๑๒.

เหตุที่จะเกิดเรือลอบพระประทีปนี้ เจ้าพระยา
ทิพากรวงศ์มหาโกษาธิบดี แสดทงไว้ในหนังสือพระราช
พงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ว่า ในรัชกาลก่อน ๆ มา
เจ้านายแลข้าราชการทำเครื่องประทีป ไร่กว่ากระถง
ถวายทรงชุกในการลอบพระประทีป กระถงนั้นทำรูป
ร่างต่าง ๆ กันตามความคิด เหมือนกันแต่ยกเทียบ
รายไว้ถวายทรงชุก ถึงในรัชกาลที่ ๓ เจ้านายแลข้าราชการ
ผู้ใหญ่เปลี่ยนกันรับทำกระถงถวาย ประดิษฐ์

คิดทำางงามใหญ่โตขึ้น เรียกว่ากระทงใหญ่ ครั้นมา
ถึงรัชกาลที่ ๔ ทรงพระราชดำริห์ว่า ทำกระทงใหญ่
เป็นการประกวดกัน เปลืองทุนรอนของผู้ที่ทำมากนัก
จึงทรงพระกรุณาโปรดให้ขอแรงพระบรมวงศานุวงศ์ แล
ข้าราชการที่มีตำแหน่ง ทำเรือลอยพระประทีปแทน
กระทงถวายคนละลำ เป็นการทำคราวเดียวแล้วใช้
ต่อมาได้ทุกปี จึงเกิดเรือลอยพระประทีปขึ้นด้วยเหตุนี้

มีความปรากฏในจดหมายเหตุว่า เมื่อแรกทำเรือ
ลอยพระประทีปขึ้นในรัชกาลที่ ๔ มังพิลลยพระประทีป
ในตอนหัวค่ำโปรดให้เอาเรือลอยพระประทีปเหล่านั้นไป
ลอยที่พระบวรราชวัง ถวายพระบาทสมเด็จพระที่นั่ง
เกล้าเจ้าอยู่หัวทรงทอดคราวหนึ่งก่อน แล้วจึงมาเตรียม
ถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงทอดใน
ตอนคึกอีกคราวหนึ่ง แต่เรือลอยพระประทีปเมื่อแรก
ทำมากลำด้วยกัน การที่ทรงทอดเทียนทุกลำเห็นจะ

เปลื้องเวลาช้านัก ต่อมาจึงแก้ไขลักษณะลอยเรือ
พระประทีปถวายทรงจุกเทียบแต่เรือของเจ้านายซึ่งทำ
เป็นเรือพระที่นั่ง เรือขุนนางทรงจุกเทียบแต่เรือลำเภา
ของพระยาไชยกราชเศรษฐีลำเดียว ด้วยเป็นสัญญา
เมื่อถึงเรือลำเภาที่จุกคอกไม้เพลิง ส่วนเรือประทีป
ของขุนนางที่เป็นเรือกระบวนให้เจ้าพนักงานจุกเทียบข้าง
เหนือหน้า แล้วปล่อยลอยผ่านหน้าพระที่นั่งถวายตัวจน
หมดทุกลำจนหมดกระบวน เป็นประเพณีมาตังนี้จนเลิก
ลอยพระประทีปเมื่อในรัชกาลที่ ๕.

โคลงที่พิมพ์ในสมุดเล่มนี้ หลวงสารประเสริฐ นช
แต่งเมื่อแรกสร้างเรือพระประทีปขึ้น พรรณนาชื่อเรือ
และชื่อผู้ทำถวายทุก ๆ ลำ ดูเหมือนจะเป็นยานุชเรือ
พระประทีปที่ทำครั้งนั้นมีอยู่แต่ในโคลง เรืองนฤบดินทร์
หนึ่งคือโคลงเรือลอยพระประทีปเรื่องนี้ จึงนับว่าเป็น
จดหมายเหตุที่ควยอีกอย่างหนึ่ง

โคลงเรือลอยพระประทีป

๑ โคลงเรือประทีปไท้	เอกองค์
เกณท์ราชวงศ์	มาตย์พร้อม
พลเรือนและทหารผจง	จิตทั่ว หมู่เฮย
สารประเสริฐชนน้อม	นอบเกล้าแต่งถวาย ฯ
๑ ขยมนุศิษย์ลอมไวั	หวังชม
ฟังพจนาคำการม	เรื่องอ้าง
เป็นแบบอย่างนิยม	ตามไท้ ท่านนา
ดูเพื่อเทียบทานยัง	ยศของครูทำ ฯ

๑ เหวาข้ามสมุทรไต้	ตามสินธุ์ แนแฮ
ลายฉลักเจ็ดฉิน	ช่วงฟ้า
กรมหลวงมหิศวริน	ทราชมเรศ รังเฮย
พายเล่ห์ระเห่ช้า	ยาย้ายในสนาม ฯ

๒ พระที่นั่งกิ่งพร้อม
ศรีประภักตร์ไชย

บุษบกสุวรรณไพ
กรมพระรามเสร็จสร้าง

๓ กิ่งไกรสรमुखแม่น
สมเด็จพระเทศาทรง

บุษบกพิจิตรอลง
พลเทียบพายทองช้าง

๔ เรือเหราเลขลั่น
พนกกันยาม่านคำ
กรมพระพิพิธทำ

พลเทียบแสงพายแพรว

๕ เหวาลอยล่องท้อง
ตั้งคชาธารมณี

กรมหลวงพิเศษศรี
เพ็ญเพียบพลพายแก้ว

พลไสว

ช่ออ้าง

โรจน์รุ่ง เรืองแสง
สืบไว้อวาลำ ฯ

แมนผจง

สืบสร้าง

กตมาศ งามแสง
สืบไว้อวาลโฉม ฯ

ลายกำ มลชเอย

ขจิตแก้ว

เทียมเทพ รังญา

พรั่งฟ้าอวาล ฯ

นที

เลิศแล้ว

สวัสดีแต่ง อวาลแสง

กลั่นไว้อวาลนาม ฯ

๑๐ เรือศรีพระที่นั่งเจ้า จักรพรรดิ มาฤ
 ขมบกพิศาลชัต ช่อไว้
 กัณยาม่านทองรัตน พลเพียบ พายแฮ
 กรมหมื่นถาวรไค้ จิตแล้วลอบถวาย ฯ

๑๑ พระที่นั่งกลีบสมุทรพร้อม พลพาย
 ฝ่าผกดาวทองพราย ภาพร้อม
 กัณยาพนักราย สวรรณม่าน ศรีแฮ
 กรมหมื่นอลงกฎนัอม นอบเกล้าเหลาถวาย ฯ

๑๒ เรือศรีสรรพโหมพน คำข้า
 ลายสลัขจิตคำ แข่งฟ้า
 กรมหมื่นนรคักดาทำ ทลยาท
 ม่านภูเกิ้ล็คหล้า เล่ห์ล้ำเลอสรวง ฯ

๑๓ เกล่ไชยพระที่นั่งพร้อม พลพาย
 นักราชถองงชาย เลิศล้วน
 ขมบกถลลลาย ทองทาบ งามแฮ
 กรมหมื่นนภบาลถ้วน ลังล้ำทำถวาย ฯ

๑๔ พระที่นั่งก่งคัง

ชลพิมานไชยยก

วางกระเบียดกะทงตก

กรมหมื่นวรจักรไช้

๑๕ ไกรแก้วจักรรัตนไฉ่น

ขยยกม่านพิจิตร

กรมขนนรานชิต

ฟ่องเล่ห์หลองฟ้า

๑๖ กรมขนนนิเบศร์ผู้

วังรูปเรอศัรรัตน

กันยาพนกัทธ

พลพวกพายไช้ข้า

๑๗ เรอศัรสาครา

ช้อสวัสถิชิงไช้

ดาวประคัยอำไพ

กรมหมื่นอมรแกลัง

ขยยก งามนา

อิงไช้

ต้องอย่าง จริงแซ

ช่างแท้ทำถวาย ๑

นฤมิตร

แจ่มจ้า

ชาญช่าง ทำแซ

เพียบผู้พายทอง ๑

ผจงจัก ถวายแซ

อร่ามฟ้า

เทียมเทพ ทำเฮย

อุปพร้อมเทียบถวาย ๑

แลลไม

เยศแสวง

ภูผก ห้อยแซ

กลั่นไว้ถวายลำ ๑

๑๘ ^๒คู่ชักพายยาย้าย
 เอกไชยเหินหว
 ตั้งคฤหีคาคดาวพราว
 กรมหมื่นเชษฐาสร้าง
 ๑๙ ^๒เรือนคู่ชักแสง
 เอกไชยหลาวทอง
 ตั้งคฤหีคาคดาวรอง
 กรมหมื่นนอมเรนทร์ใช้
 ๒๐ ^๒เรือซอสีครพชน
 ๑ ^๒ลอยล่องฟองฟ่ประเทือง
 ๒ ^๒ฝายนังนองเนอง
 ของสมเด็จองค์น้อย
 ๒๑ ^๒เรือราชสีห์แผ่นฝ้าย
 พลเพียบพายนกกิน
 เจ้าพระยานิกรบดินทร์
 ๓ ^๒คฤหีครองเรือรุ่งหล้า

โยนยาว เยี่ยงเซ
 ซอช้าง
 เพราเพริศ
 เคกแสงแข่งถวาย ๗
 สรรค์สนอง ไร่เซ
 ซอไว้
 เรืองโรจน์ ทองเอย
 ช่างสร้างรังถวาย ๗
 ครองเมือง มิ่งเอย
 คล่องคล้อย
 นำแคว่ คฤหีนา
 นบน์อมนำถวาย ๗
 ผยของสินธุ แนนเซ
 โบกฟ้า
 ตกแต่ง
 เลิศล้วนควรรถวาย ๗

๒๒ พระยามหาอำมาตย์
รูปราชสีหบัญชร

พลพายขมู่ขาน

คฤหพนกพร่างพรวชัย

๒๓ เรือเขย่งผาแผ่นผ้าย

พระนรินทรเสนี

พลพายุไล่ไล่

คฤหภูมิขสองชั้นอย่าง

๒๕ พระศรีทเทพ

เรอปรมาปลอยล้า

พลพายนึ่งประจำ

คฤหิพนิกจำหลักแพรว

๒๕ เรือประทีปพิจิตรพร้อม

รูปพระนันทการหมาย

คฤหฬคยลลنگลาย

เจ้าพระยาอรรณมาสร้าง

อวยการ ทำเอย

อย่างน้อย

ยาวใหญ่ เจียวพ่อ

เพ็ญศรีพรหมพรายแสง ๗

ਪ੍ਰਤਿ

๕
สยบสร้าง

วิฑูรย์

ช่อไว้วางยโคม ๗

ผ่งทำ

๑๒๕

เงินจก

เพิร์ศพรชัยชลอยถวาย ๗

พลพายุ

၌ ခု
၌ ခု

ฉลากเลข ๒ แล้วเข้า

สืบไว้ถวายล้า ฯ

๒๖ เรือโคโคคู่เคอ
 ฉินฉานโคไกร
 ลายเลขพิไรไฟ
 พลเทพเจ้าของเข้
 ๒๗ เรือโคขมังคลินล้ำ
 หลวงวิจารณ์โกษา
 คุฤหิตงเครองบุชา
 วัชรูปพลพายไว
 ๒๘ เรือโตผนสมุทรล้ำ
 พรอัมพวกพลพายชาญ
 ชนช่อศรีสังหาร
 คุฤหพนิกเลิศแล้ว
 ๒๙ เรือครุฑเหินเห็จแว้ง
 คุฤหิลกลสองชั้นคุ
 พลพายล่องสินธุ
 ของท่านท้ายน้ำกล้า

เทียมไท
 ลาสเจ้า
 โรจน์รุ่ง เรืองแสง
 แต่งพรอัมเทียนถวาย ฯ
 เลขา
 ช่างใช้
 ผจงเสด็จ ถวายแซ
 ลำล้ำแลสลอน ฯ
 เล่ห์ทยาน น่านา
 เขียวแก้ว
 หากแต่ง ถวายนา
 ล่องฉำเวลาลอบ ฯ
 จัပ္
 เค้นฟ้า
 ที่ท่วง จริ่งแซ
 กลั่นแกล้งแต่งถวาย ฯ

๓๐ อสรวายุภักษ์แสร้ง
คฤห์พนักรรจง

พลพายนักรวากะทง
พระยาวิชีวิตนรงค์น้อย

๓๑ เรือยกษ์สมุทรล้ำ
พระยาพิไชยชาญฤทธิ
มีคฤห์พวกพายสถิตย์
แต่งเสด็จถวายไท้

๓๒ เรือประทับพิจิตรพร้อม
หลวงพิทักษ์โยธา
สร้างกำแพงหาญปรา
คฤห์ครอบพลพายยัง

๓๓ เรือประทับข้ายาทไท้
สร้างซ้อชาญชลสินธุ์
พลพายฟ้างนภิน
หลวงนราเรืองเดชไต้

สรวทวง เรือเอย
จัดพร้อม

ที่ท่วง งามนา
นอยเกล้าเหลาถวาย ๑

นฤมิตร
จัดไว้
ที่ท่า งามนา
ธีราชเจ้าจอมสยาม ๑

พวยคา
แต่งตั้ง
กฎข้อ นนอ
หยกถ้ำลอยถวาย ๑

ธรรณิทร
สืบไว้
ตั้งคฤห์ งามนา
แต่งตั้งวังถวาย ๑

- ๓๔ เยี่ยงผาทรงเครื่องลวน แลจรูญ เรืองแฮ
 พระยาเทพวรรณ ช่อไว
 คุกหมุขพนกสน ทรทาบ ทองเอย
 พลเพียบพายเชื่องไซ เสรีแล้วลอบถวาย ฯ
- ๓๕ เรือวายุภักษ์พร้อม พลพาย
 คุกขมขญของผาย แผ่นฟ้า
 คุกพนกจำหลักลาย รุจิโรช เรืองแฮ
 พระยาราชภักดีข้า บาทให้ทำถวาย ฯ
- ๓๖ โขเรียงเรือกิ่งคู้ เคียงขวา
 หลวงอภัยเสนา สืบสร้าง
 ลักหลาดคากันยา พลเพียบ พายแฮ
 เรือชอขายนอ้าง ช่อไวเป็นเฉลิม ฯ
- ๓๗ บ้านใหม่คู้ชักซ้าย พายขนาน หน้าแฮ
 หลวงสุเรนทรวิชิตชาญ เชียวกล้า
 กันยาคาคลี่ยระสาน แสงแข่ง แซเอย
 เรือชอทองแขวนพา เพลงฟังกรุงสยาม ฯ

๓๘ แชะสารสินธุอาจอ้าง

ชอกนาม

พระยาภักตสังคราม

คึกหัว

เทียบรูปเครื่องครบงาม

ตกแต่ง แล้วแซ

พลกระเซียงหน่วงนาว

ยาตร้ายถวายเป็นรำ ๗

๓๙ หมุชลดจรเล่นน้ำ

ลมฉัน

พลกระเซียงรามัญ

พริกพร้อม

ครบเครื่องรูปเทียบบวร

จงเสวี่ง แล้วเชย

พระยาอคมราชาน้อม

นบเกล้าถอยถวายเป็นรำ ๗

๔๐ พระยาฤทธิรณภพผู้

ผจงเหลา

แซตะเลงลวงเปลว

ไปล่แปล

เทียบรูปพรพ่นเนา

ชนคั่น

เงือง่ากระเซียงแล

ให้ล่ถำตาขมิง ๗

๔๑ วิพัมชลเชื่องไ้

ชาญคึก

พลกระเซียงลึกหมัก

กลั่นเกล้า

รูปมะคำพิศพิฏก

ผจงแต่ง พร้อมแซ

พระยานครอินทร์เข้า

บาทให้ถวายเป็นรำ ๗

- ๔๒ พระยาอรรคสิริแสง
รูปมะโตคนายกอง
พลกระเชียงกะทุมฟอง
จวเข้คนองน้ำ
สรวรสนอง
ลำลำ
ผาคลิน ไปแฮ
ชอไว้วายสนาม ฯ
- ๔๓ พระยารัตนจักรผู้
วังรูปเรือแซเสร์
พลกระเชียงอางเผด็จ
ชอกชราบายไช้
ใจเพ็ชร
สืบไว
ปรบักษ์ ฟ่ายแซ
ชอบไช้โถมณรงค์ ฯ
- ๔๔ พระยาจงใจห้าว
เรือชอแซบกล่มท
พลมะคำฤทธิต
ธงคักแดงเทศ์ยอม
หาญยุทธ
เครื่องพร้อม
ชยัยบก กระเชียงแซ
ปักท้ายถวายนลำ ฯ
- ๔๕ พระยากำแหงชุกหัว
แซรววาริผจง
พลพวกกระเชียงลง
ถวายนแก้สมเด็จไท
หาญณรงค์
จิตไว
ลอบล่อง
อิราชเจ้าจอมธรรม ฯ

- ๔๖ พระยาจักร์รงค์ฤทธิห้าว หาญรณ
 วัชรรูปเรือแซผญ คักขิง
 พลกระเซียงหุ่นหาญยล ขยาคล้ำ มอญเฮย
 จวเข้คำรามร้อง ช่อไว้ ในสนาม ฯ
- ๔๗ เรือคชสีห์อย่างน้อย ลอยล้ำ
 นลกลักลายข้า ค่อยอม
 ฝพายเพียบประจำ เคียงคู่
 พระยาสุเรนเจ้าทัพพร้อม อุปทั้งเทียบนถวาย ฯ
- ๔๘ เสนอนามข้าบาทผู้ ฝจงท่า เรือแซ
 พระราชโกษาลำ หนึ่งแล้ว
 ผ้าขลิบคากดาวคำ ควรค่า
 ขรรพพลพายแก้ว กลับไว้ถวายสนาม ฯ
- ๔๙ เรือกันยาข้าบาทผู้ สรรถวาย
 หลวงช่อศรีเทพหมาย ช่อไต้
 ฝผกคากดาวราย เรือรุ่ง งามนา
 พลไพร่พร้อมเสร็จไว้ เพียบพนพายเสนอ ฯ

- ๕๐ เรือกันยาเข้าบาทไท้ ธรณี
 ๐ ผ่าผกหน้าไชนลี ขลิบย้อม
 พระยาพาราชมนตรี ตกแต่ง ถวายแฮ
 พลไพร่แซกเทศพร้อม ใส่เสื้อสีสุลอน ฯ
- ๕๑ หลวงสุนทรสินธพไค้ ผงทำ
 ๐ เรือประทีปกันยาลำ เลิศแล้ว
 ผ้าขลิบคาคทาวจำ รุญโรจน์
 กรมเหล่าน้าแซงแกลว ผ่ายซ้ายถวายลอบ ฯ
- ๕๒ หลวงเสนาภิมุขแสรัง ผงจัด เรือแฮ
 ๐ ผ้าขลิบผุกดาวรัตน พรั่งแพรว
 พลพายช่างชาญหัด พายว่อง ไวนา
 พนักกันยาเลิศจแล้ว ล่องคว้างกลางสนาม ฯ
- ๕๓ เรือประทีปพิจิตรพร้อม พลสกรรจ์
 ๐ พนักกันยาเชิดฉั่น ซอบใช้
 เกณฑ์ไพร่พวกพลพัน ขวาเพียบ พายแฮ
 พระหฤทัยท่านไค้ จัดแล้วลอบสนาม ฯ

๕๕ เรือกันขวาเหลาล้วน พลแรง
 หลวงซ้ออาสาล้ำแกง เตะหัว
 กันยาตากลิแสง ส่องรุ่ง เรืองแซ
 พลเพียบพาย้ายนำ หน่วงถ้ำอ่าววาย ฯ

๕๕ เรือกันเกณฑ์ไพร่พร้อม พลพาย
 หลวงจตุรงค์โยธานาย กลั่นกล้า
 นำเปนพยุหะฝ่ายซ้าย สถิตย์ นาพอ
 คุสัยเฮ็ดที่ถ้ำ ถูกถวนขบวนเรือ ฯ

๕๖ โขมทยาตำรวจล้วน ไฟจิตร
 พระยาอภัยรณฤทธิ์ สืบสร้าง
 รักรูปพวกพายุสถิตย์ ชาญเขี้ยว
 อาจผจญศึกมล้าง เลิศแล้วลอยถวาย ฯ

๕๖ เรือทนายเลือกได้ แต่งนา
 หลวงภักดีอาสา ซ้ออ้าง
 พนักแครงกันยา ยิงยิง
 เทียนรูปพยุหะสร้าง เสิร์จแล้วลอยถวาย ฯ

- ๕๘ ① เรือประทีปพิจิตรลำ แลลำน เนตรเขย
 พนักกันยาอลังการ เลิศแล้ว
 พระยาสมัตยาธิบาล ตกแต่ง ถวายแซ
 พิศุรปผลพายแก้ว กลับไว้ถวายเสนอ ๗
- ๕๙ ① เรือไกรสรมาศแม่น แมนสรวค์
 บุษบกม่านสรวรณ เลิศแล้ว
 กรมหมื่นอุดมยรร จงแต่ง ถวายแซ
 พลเพียบใส่เสื้อแพร้ว พรั่งฟ้าอาโหม ๗
- ๖๐ ① เกณฑ์หัตถ์อย่างฝรั่งซ้าย สรรพวง เรือแฮ
 หลวงซอพิพิธรงค์ จักแล้ว
 พลพายใส่เสื้อทนต์ นั่งขยับ อยู่นา
 นำที่ล็กกล้าแก้ว กลับไว้ในสนาม ๗
- ๖๑ ① เรือกรมตำรวจซ้าย ในน้ำ
 พระมหาเทพท่า คู้คัง
 พลพายแต่งตัวกำ ย่ำทาด สีแซ
 หนแห่งตำแหน่งยัง อยู่เพียงหกขนาน ๗

๖๒ ๐ คู่เจ็ดคำรวผู้

ลัทธิคณินยา

พระอินทรเทพปรา

พลเพียบพ่ายไหล่แล

๖๓ ๐ พระพิเรนทรเทพสร้าง

แห่คู่เจ็ดซ้ายหมาย

กาตลัณฑ์ลวทราย

คำรวใหญ่ไพร่เพียบแต่

๖๔ ๐ ทแปกเรือท่งคู่

พลหม่คำรวกรม

พระอินทรเศษสม

ลัทธิคณินยา

๖๕ ๐ พลพายบรรจถ้วน

พระชอพรหมบริรักษ์

ลัทธิชอยแผ่ลวคณลัก

คำรวกรมสนมอ้าง

ใหญ่ขวา

อย่างแท้

กฎชอ

เล่ห้ท่งชยวนจริง ๗

เรือถวาย

แม่นแท้

ชอบรอย

ง่าเงอพายผจง ๗

ควรรชม

นอกซ้าย

ญายศ นาพ่อ

ยาตรเท้าส้าวเสมอ ๗

พร้อมพรัก

เริ่มสร้าง

ลายคาก

คู่เก้านาขวา ๗

- ๒๖ กอกลงกลางเกณท์ตั้งค^๒
 หลวงมหาโยธี เคียงลี ลาค์เอย
 ภัณฑาทดแกงลี จักไว้
 ช้ายทลียค^๒ไค ลักหลาด
 ๒๗ ลักทาดเรือกิ่งเล็ค แห้เจ้าจอมเวียง ฯ
 ๓ หลวงช่อศรีวรรณรงค์ ขรรจง
 กอกลงกลางเหล้าเลขลง คักท้าว
 ค^๒ทลียชวาน้าว ลอยล่อง
 ๒๘ อาสาวิเศษช้าย เหนียวย้ายพายเผยอ ฯ
 หลวงช่อพลอาไศรย พายไสว
 ภัณฑาทดลีไฟ ล้ออ้าง
 ถวายพระบาทเจ้าข้าง โรจน์รุ่ง เรืองแซ
 ๒๙ เรือประทีปเทียนอุปพร้อม พรายดา
 หลวงพิทักษ์โยธา แด่งตั้ง
 สางกำแหงหาญปรา กฏช่อ เรือเอย
 ตั้งคฤห์พลพายยัง หยกถ้ำลอยถวาย ฯ

๗๐ เรือประทับข้าบาทไท้

สร้างซ้อชลชาญสินธุ์

พลพายฟ้างเพิงบิน

หลวงนราเรืองเดชไ้

๗๑ เรือกันยาข้าบาทผู้

พระยาชอบำเรอภักดิ์

กรมวังอาจบริรักษ์

พร้อมพวกพลพายไ้

๗๒ เรือประทับพิจิตรลา

พระยารักษ์มณฑลเพชร

กรมวังช่างชาญเพียร

พร้อมพวกพลพายยัง

๗๓ พระคลังในซ้ายแต่ง

พระยาชอราไ้ชนาย

ผ้าผูกขลิบดาวราย

พนักกันยาพร้อมไ้

อรณินทร์

สืบไ้

ตั้งคฤห์ งามนา

แต่งตั้งวังถวาย ๗

แถมลงลักษณ ไ้ไ้

แต่งไ้

พระนิเวศน์ ท่านแซ

เสร็จแล้วลยถวาย ๗

เลขเขียน

แต่งตั้ง

เหลาแต่ง งามนา

อยู่ถาเวลาลอย ๗

เรือถวาย

หนึ่งไ้

ร็ครอบ

เพียบผู้พายสลอน ๗

- ๗๔ ① เรือสนมกลางเสร็จสร้าง ไว้วัง ถวายแซ
 เพ็ญเพียบพายกำลัง กลั่นเกลว
 หลวงอเรนทร์ชาคสัง หารแต่ง แล้วเซย
 พนักกันยาพรายแพรว เลิศล้ำอยสนาม ฯ
- ๗๕ ① ชาสาวีเศษโขง ขวามญ คักเซย
 หลวงชอเสนานนท์ แต่งไว้ว
 กันยาคาทลิลล พายเพียบ ลำแซ
 ถวายพระบาทสมเด็จพระไท่ แก่นกล้ำมหาสถาน ฯ
- ๗๖ ① เรือที่นั่งผูกฉากร์ คาวผจง
 ของพระองค์สยบรรณทรง สัยไว้ว
 กันยาพนกอลง กตมาศ งามแซ
 ถวายพระบาทแก่นไท่ ธิราชก้าวแดนสยาม ฯ
- ๗๗ ① เจ้าชมพุนทแสงรัง ผจงท่า เรือเซย
 ผ่าผูกคาคาวคำ ภาห้อย
 พลพายไล่เลื้อยประจำ จ้วงจรต พายแซ
 พระสูตรสุวรรณพร้อย เพรศพรังกันยาเยาว์ ฯ

๗๘ เรือประทีปหนึ่งแลว สรรพทรง
 ฝาผูกดาวทองอลง กตพร้อม
 ๑ กนิยาพนิกุฉง จิตไพร่ พร้อมแฮ
 ๑๑ เจ้าคนธรรนอม นอบเกล้ากลั่นถวาย ๑
 ๗๙ เจ้ารองทรงแต่งตั้ง เรือขบวน
 ๑๒ พนักกันยाम่านควร ค่าสร้าง
 ๑๓ ฝาผูกกล่มหวน กระพือยาย ยายแฮ
 ๑๔ ครบไพร่พลพายอ้าง ซอไว้ในสนาม ๑
 ๘๐ เรือกราบพิจิตรพร้อม กันยา
 ๑๕ พระสุรัสวดีชวา บอกไว้
 ๑๖ แดลงหลวงซอศรีกลา สมุทแต่ง ถวายแฮ
 ๑๗ เทียนรูปพร้อมเสร็จให้ ยาตรย้ายพายเสนอ ๑
 ๘๑ เรือกันยาเข้าบาทผู้ นามขนาน
 ๑๘ พระยาประสิทธิศกการ เชื้องไช้
 ๑๙ พลพายสมรรถไชยวชาญ เชิงเรือว แรงนา
 ๒๐ ถวายพระบาทเหง้าไท่ แก่นท้าวจอมกรุง ๑

๘๒ ๐ เรือกันยาข้าบาทเจ้า รอมไผท
 พระยาพิพิธโกไค สืบสร้าง
 พิศพลพวกพายไสว ชนคั่นง พายแซ
 คลังมหาสมบัติอ้าง ซื่อไว้เป็นเฉลิม ฯ

๘๓ พระยาเพ็ชรชฎาตั้งแต่ง เรือสิงห์
 แคร่คฤหัยลอย่างจริง จักไว้
 กันยาพนกพิง นล็กเลิศ ลายแซ
 พิศรุปลพายไสว เลห์แท้แลตลึง ฯ

๘๔ ๐ เรือประทีปข้าบาทผู้ นามขนาน
 พระยาประชาชีพภียาล บอกรไว้
 กรมนาภิวิจารณ์ ผิดชอย
 จักเสด็จถวายไท้ แผ่นเฝ้าไผทสยาม ฯ

๘๕ ๐ เรือกันยาพนกพน ไพจิตร
 พระยาราชประสิทธิ์ผิต ชอยบุรี
 พระคลังวิเศษกิจ บังคับ เสรีจแซ
 พิศพลพวกพลรูปผู้ ล้าลวันขบวนพาย ฯ

๘๖ เรือประทีปวิเศษด้วย พลพญท
 คฤห์พนิกฉินฉิน ช่วงฟ้า
 เหวล่องลอยสินธุ์ ชลล์ ชลล์
 หลวงวิเชียรไพฑูณต์ข้า บาทไถ่ถวายสนาม ฯ
 ๘๗ เหวลาลินลาสมุทน์ นามขนาน ไว้เฮย
 หลวงสกลพิมาน แต่งแล้ว
 มีคฤห์ไพร่เอางาน เงื่อง่า พายแฮ
 พร้อมพวกพลพายแกล้ว กลั่นไว้ถวายลำ ฯ
 ๘๘ หลวงราชโยธาเทพแลรัง สรรววาย
 ทาทกัณยาเชิงชาย ลวกล้อม
 ทหารในพวกพลพาย เพี้ยเพี้ยบ อยู่นา
 แห่ที่คู่สองพร้อม ฝ่ายซ้ายถวายลำ ฯ
 ๘๙ เรือโชนโคยเสด็จเจ้า จักรพรรดิ
 พระตรณรัทธาจิต เสรีจไว้
 ผ้าผูกครองคารวรัตน์ พนกฉลัก กัณยาแฮ
 นายมหาคเชองไข ช่างแกลังแต่งถวาย ฯ

- ๕๐ พระพลัษฏานุรักษ์เสวริ่ง ผจงเหลา เรือเฮย
 พนักกันยาพรายเพรา เพริศแพรว
 ทาวเงินผูกผ้าเฉลา คลักมาศ งามแฮ
 ปลัดจางวางมหาดเกล้า กลั่นกล้าอ่าเสนอ ฯ
- ๕๑ เรือราชบัณฑิตยน์ ฝ่ายขวา
 พระวิเชียรปรีชา รอยบัว
 ผ้าผูกทาคทารา เรืองโรจน์ แล้วแฮ
 พนักกันยาอ่าลู้ อาจอ้างกลางสนาม ฯ
- ๕๒ กรมราชบัณฑิตยชัย สรรทวง เรือเฮย
 พนักกันยาอย่างผจง จักไว้
 รักรูปนั่งรายกะทง จีบง่า พายแฮ
 ของพระเมธาไต้ แต่งตั้งวังถวาย ฯ
- ๕๓ พระพิพิธเคชะไต้ ผจงท่า เรือแฮ
 เกณฑ์หัดอย่างฝรั่งลำ หนงน
 กันยาพนักจำ หลักเลิศ
 พร้อมไพร่พลพายช ช่อไว้ถวายตัว ฯ

- ๘๕ ๑ ตลุมลวงเหล้าตัง ทองขวา
 พลเพียบกระเซียงรา ร่อนน้ำ
 พระยาสิทธิราชา ชาญข้าง ทำแซ
 ครอบเครื่องอุปเทียนลำ เลิศแล้วลอบถวาย ฯ
- ๘๕ ๑ เรือคฤหพิตรทวย แสงเพลิง
 พลเพียบพายว้าเว้ง เพ่ซ้า
 กีเลนเล่นลงเชิง ชชช ถวายแซ
 หลวงเทพเคชะชา ขาทแกล้งแต่งถวาย ฯ
- ๘๖ ๑ หลวงสุนทรเคชะห้าว หาญรณ รงค์เซย
 วัชรูปเรือคฤหพล พรักพร้อม
 กีเลนละเลิงชล ชชช ไว้แซ
 เทียนอุปครอบเส้รจันถม นอบเกล้าลอบถวาย ฯ
- ๘๗ ๑ เรือเสื่อคฤหเครื่องพร้อม พลพาย
 พระราชรองเมืองหมาย ชอไซ้
 คอกไม้รูปเทียนราย เวียงรอบ เรือแซ
 ถวายพระบาทสมเด็จพระไท้ จิราชเรืองเรืองบุญ ฯ

๘๘ เทวกาณธสมุคตัง คฤหัส
 วัชรูปพลพายม^๑ มากผู้
 พระยาราชสภาวคิ^๑ ตกแต่ง พร้อมนา
 กรมสรัสวดี^๑ ช่อไว้อววยลำ ฯ
 ๘๙ เรือประทีปตั้งคฤหพร้อม พรายแสง
 ช่อมังกรจำแลง เลิศแล้ว
 พลพายไต้เสื่อแดง งามยิ่ง งามนา
 พระยาพิไชยสงครามแก้ว กลั่นเกล้าอ่าวววย ฯ
 ๙๐ มังกรแดงฤทธตั้ง คฤหระหง
 เพ็ญเพียบพลพายผจง จิตไว้
 พระยารามกำแหงลง ช่อท่าน ทำแซ
 เทียนรูปพร้อมดววยไท่ แก่นท้าวจอมกรุง ฯ
 ๙๑ เรือประทีปข้าบาทเจ้า จอมพล
 หลวงช่อฤทธานนท์ แต่งไว้
 พิศพอกเหล้าพหล พายเพียบ อย่นา
 วังนอกตำแหน่งไท่ จิตพร้อมน้อมดววย ฯ

๑๐๒	เรือสิ่งโตเล่ห์เต็น	ตามชล
	ตั้งคฤห์พรั่งพร้อมพล	ภาพไว้
	พลรูปอาชอุกฉจณ	โหมศึก
	พระยาเพชรพิไชยไต่	แต่งแล้วลอยถวาย ๗
๑๐๓	เรือกกราบข้าบาทไท่	ทำถวาย
	พระยาอุไทยธรรมหมาย	ขอไว้
	ผ้าผูกคาคดาวราย	เรื่องรุ่ง
	เกณฑ์ไพร่พลพายไต่	เสร็จแล้วลอยเสนาธิ ๗

